

MZMGO.1510/1/2022

Stanowisko Zarządu Mazurskiego Związku Międzygminnego – Gospodarka Odpadami w sprawie
petycji Lokalnej Organizacji Turystycznej LOT Mazury z dnia 11.05.2022r.

Zarząd Mazurskiego Związku Międzygminnego – Gospodarka Odpadami wnosi o nieuwzględnienie
petycji.

Uzasadnienie

System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gmin Związku regulują uchwały podejmowane przez Zgromadzenie Związku. W tym zakresie Zgromadzenie Związku przejmuje obowiązki Rad Gmin – art. 69 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2022 poz. 559 ze zm.).

Uchwały publikowane są w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko - Mazurskiego przez Wojewodę Warmińsko - Mazurskiego. Nadmienić należy, że wszelkie uchwały związane z opłatami za gospodarowanie odpadami komunalnymi opiniowane są również przez Regionalną Izbę Obrachunkową. Do każdej takiej uchwały RIO wymaga przedstawienia stosownej analizy na podstawie której, Zgromadzenie dokonuje ustalenia stawki opłaty. Uchwały podejmowane są wyłącznie w oparciu o ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Nadzór prawny Wojewody nie dopuszcza do swobodnego kreowania zapisów uchwał, które wykraczają poza uregulowania ustawowe. Wszelkie odstępstwa od katalogu spraw podlegających regulacji zawartych w ustawie stanowią istotne naruszenie przepisów prawa.

Zasady szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi określa uchwała Zgromadzenia Związku Nr V/25/2020 z dnia 27.11.2020 r. ze zmianami (Dz. Urzędowy Woj. Warm. - Maz. z 2020r., poz. 4841 ze zmianami) oraz Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gmin uczestników MZMGO – uchwała Nr V/24/2020 z dnia 27.11.2020r. (Dz. Urzędowy Woj. Warm. - Maz. z 2020r., poz. 4840 ze zmianami).

Analiza finansowa przygotowana przez zewnętrzną firmę Refunda z Wrocławia opracowywana była na podstawie dokumentów i danych wynikających z działalności Związku. Twierdzenie, że analiza jest materiałem mało rzetelnym nie zostało poparte żadnym uzasadnieniem. Dodatkowo opracowanie było również przedmiotem opiniowania przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Olsztynie.

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021r., poz. 888 ze zmianami) w przeciągu 5 lat zmieniała się kilkakrotnie. Dopiero od roku 2021 stawka opłaty za jednokrotny odbiór odpadów komunalnych liczona jest za pojemnik o określonej pojemności, a nie za komplet pojemników. Szytywne zasady określone w ustawie przez kilka lat nie pozwoliły na podniesienie stawki opłaty dla nieruchomości niezamieszkałych do realnego kosztu odbioru.

W wyniku nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Związek w 2020r. wysłał do wszystkich właścicieli nieruchomości niezamieszkałych druk oświadczenia o wyrażeniu zgody na

przystąpienie do gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie MZMGO. Właściciele ci nie złożyli oświadczeń, w których informowaliby o wystąpieniu z systemu, co daje przeświadczenie, że nie byli zainteresowani wystąpieniem z niego i indywidualnym odbiorem odpadów komunalnych.

Poniżej wykonanie budżetu związku za 2021r. i strata tylko z roku 2021r.

Wykonanie budżetu Związku za 2021 rok (źródło raport o stanie Związku za 2021r)

Wyszczególnienie	Plan (po zmianach)	Wykonanie	% wykonania
A.DOCHODY	34 911 913,00	32 761 892,97	93,84
A1.Dochody bieżące	34 911 913,00	32 761 892,97	93,84
A2.Dochody majątkowe	0,00	0,00	0,00
B.WYDATKI (B1+B2)	38 712 643,00	36 830 146,76	95,14
B1.Wydatki bieżące	38 512 643,00	36 830 146,76	95,63
B2.Wydatki majątkowe	200 000,00		0,00
C.NADWYŻKA	-3 800 730,00	-4 068 253,79	
D.FINANSOWANIE (D1-D2)	0,00	0,00	
D1. PRZYCHODY			
D2. ROZCHODY			

Opisywany zysk, został przeznaczony na pokrycie kosztów związanych odbiorem, transportem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych za 2021r.

Na przełomie 2015r. pojawiła się możliwość naliczenia opłaty w przypadku nieruchomości, na których są świadczone usługi hotelarskie w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o usługach turystycznych, od ilości zużytej wody. Ustawodawca wprowadzając taki zapis w ustawie, dał możliwość świadczącym usługi hotelarskie (art. 6j ust. 3a ucp)g) rozliczania się od rzeczywistej ilości zużytej wody, która to uwzględnia sezonowy ruch turystyczny i zapobiega wożeniu pustych pojemników w tzw. „martwych okresach”. Odbyły się konsultacje z przedsiębiorcami w zakresie możliwości naliczania stawki opłaty za wytworzone odpady od ilości zużytej wody. Propozycja ta spotkała się z kategorycznym sprzeciwem bez rzetelnego uzasadnienia.

W terminach 22,23,24 listopada 2021r.odbywały się spotkania z właścicielami nieruchomości niezamieszkałych w Giżycku:

- 22.11. 2021r. – branża hotelarska i gastronomiczna
- 23.11. 2021r. – branża handlowa (wszelkiego rodzaju sklepy)
- 24.11. 2021r. – branża usługowa (rzemieślnicy) i branża budowlana

Omawiano następujące zagadnienia:

- Funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami, w tym podwyżki stawek opłat dla nieruchomości niezamieszkałych.
- Jak prawidłowo uzupełnić deklaracje wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami.
- Konsultacje w zakresie złożonych deklaracji wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami.

Informacja o planowanych spotkaniach pojawiła się wcześniej w mediach:

- Gazeta Giżycka 17.11.2021 r.
- Strona internetowa <https://www.gizycko.pl> 15.11.2021
- Strona internetowa www.mzmgo.mazury.pl 15.11.2021
- FB UM Giżycko 17.11.2021 i 22.11.2021
- FB MZMGO 15.11.2021 i 22.11.2021

Dodatkowo UM Giżycko rozesłał informacje e-mail do firm zapisanych w miejskim newsletterze.

Stwierdzenie, że podwyżki mieszkańców zostały zamrożone są nie do końca słuszne, ponieważ to mieszkańcy od kwietnia 2020r. płacą stawkę 27 zł od osoby, która wzrosła ze stawki 10 zł, kolejno 12 zł za odpady segregowane. Tymczasem opłaty dla nieruchomości niezamieszkałych obniżały się, a do końca 2020r. wynosiły za komplet pojemników (5 sztuk) – 23,50 zł.

Przytoczona tabela Nr 7 ze strony 15 „Analizy (...)” dotyczy szacunkowej ilości odpadów komunalnych odebranych ze wszystkich nieruchomości z terenu Związku i dotyczy prognozy ilości i struktury odpadów komunalnych. Zmniejszają się ilości odbioru odpadów nieselektywnych, natomiast wzrasta poziom odpadów zbieranych selektywnie. Tabela nie dotyczy częstotliwości wywozu odpadów. Ilość odpadów ujęta w latach 2018 – 2020 wynika ze sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne, natomiast w latach 2021 – 2024 zawiera prognozę. Właściciel nieruchomości niezamieszkałej ma możliwość regulowania częstotliwości wywozu odpadów wielkością pojemnika na poszczególne frakcje. Nie ma obowiązku wywożenia odpadów 4 razy w miesiącu, oprócz frakcji zmieszanej i BIO, która z mocy przepisów musi być wywożona co dwa tygodnie. Reguluje to uchwała Nr V/25/2020 z dnia 27.11.2020 ze zmianami (Dz. Urzędowy Woj. Warm. - Maz. z 2020r., poz. 4841 ze zmianami) w sprawie zasad szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Zgodnie z art. 6j ust. 3b ustawy o czystości i porządku w gminach od 2022r. stawka dla nieruchomości letniskowych liczona jest od domku letniskowego na nieruchomości. Ustawodawca powrócił do zapisu ustawy z roku 2018, modyfikując go i ustalając stawkę w oparciu o dochód rozporządzalny, który nie może przekroczyć 10% jego wysokości. Stawka dla nieruchomości letniskowych wynosiła kolejno:

1. 2018r. - 210 zł liczona od domku na nieruchomości letniskowej
2. 2019r. - 210 zł liczona od domku na nieruchomości letniskowej
3. 2020r. – 169 zł liczona od nieruchomości letniskowej (zmiana ustawowa – obliczenie stawki w oparciu o dochód rozporządzalny z roku 2019 wg GUS)
4. 2021r. - 168 zł liczona od nieruchomości letniskowej (zmiana ustawowa – obliczenie stawki w oparciu o dochód rozporządzalny z roku 2020 wg GUS)
5. 2022r. – 191 zł liczona od domku na nieruchomości letniskowej (zmiana ustawowa – obliczenie stawki w oparciu o dochód rozporządzalny z roku 2021 wg GUS)

Powyższa opłata dotyczy domków letniskowych wykorzystywanych na własne potrzeby.

Terminy i możliwość składania deklaracji o wysokości opłaty określa art. 6m ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Ustawa nie dopuszcza odstępstw o ww. zapisu i jednocześnie nie nakazuje przeprowadzenia konsultacji w tym zakresie.

Rozwiązaniem problemu w sprawie opłat za odpady z mieszkań pod wynajem krótkoterminowy jest obliczanie stawki od ilości zużytej wody na nieruchomości. Do podjęcia takich działań potrzebna jest wola Zgromadzenia.

Podmioty typu porty, przystanie, pobierają opłaty za korzystanie z infrastruktury przez turystów i żeglarzy. W opłacie tej zapewne uwzględnione zostały możliwości nieodpłatnego pozostawienia odpadów. Budżety gmin nie odnoszą się do budżetu Związku, ponieważ budżet Związku oparty jest jedynie na opłatach wnoszonych przez właścicieli nieruchomości. Jest ona wydatkiem znaczącym i może być przeznaczona zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wyłącznie na

cele związane z gospodarką odpadami komunalnymi. Związek nie otrzymuje żadnych dotacji z budżetu państwa czy gmin, a wnoszona składka członkowska gminna na poziomie 123.706,20 zł rocznie nie pozwala na pokrycie dodatkowych kosztów. Mazurski Związek nie ewidencjonuje i nie ma możliwości kontroli opłat związanych z opłatą miejscową i podatkami od nieruchomości. Ponadto podatki te zasilają wyłącznie budżet miasta lub gminy.

Opłata ryczałtowa za domek letniskowy **dotyczy wyłącznie nieruchomości wykorzystywanych na własne cele.**

W sytuacji, gdy domki letniskowe są wynajmowane czyli prowadzona jest działalność gospodarcza przytoczona w petycji uchwała nie ma zastosowania. W powyższym przypadku należy złożyć deklaracje dla nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne. Jak już wspomniane zostało wcześniej, ryczałtowa opłata od domku liczona jest w oparciu o dochód rozporządzalny, która nie może przekroczyć 10% jego wysokości. W każdym roku GUS ogłasza wysokość dochodu rozporzadzalnego.

W osiągnięciu celu jakim jest szczelność i efektywność systemu gospodarowania odpadami komunalnymi podejmowanych jest szereg czynności i działań które obejmują m.in. identyfikację podatników, którzy nie złożyli deklaracji śmieciowej; porównanie danych zawartych w deklaracji śmieciowej ze stanem faktycznym; ocena ilości wytworzonych odpadów w odniesieniu do złożonej deklaracji; weryfikacja prawidłowości dopełniania obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz kontrola realizacji świadczonych przez Wykonawcę usługi w zakresie odbioru i transportu odpadów komunalnych. Realizacja powyższych zadań musi uwzględniać ustawowy obowiązek podejmowania czynności racjonalnych, celowych i efektywnych. Dysponując określonymi siłami i środkami MZMGO realizuje działania, które po wnikliwej analizie mogą przynieść najwięcej korzyści. Przy tym niewskazane jest skupianie uwagi na jednym kierunku działań, gdyż głównym celem powinno być prawidłowe funkcjonowanie całego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Związku.

Słusznym jest rozważenie naliczanie opłat od zużytej wody, jednakże zdaniem Zarządu Związku zarówno od nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych. Do podjęcia takich działań potrzebna jest wola Zgromadzenia.

Odnosząc się do zarzutu zmiany opłat dla przedsiębiorców bez konsultacji informujemy, iż zgodnie z art. 6m ust. 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w *przypadku uchwalenia nowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wójt, burmistrz lub prezydent miasta tutaj, Zarząd Związku, zawiadamia właściciela nieruchomości o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyliczonej jako iloczyn nowej stawki opłaty i danych podanych w deklaracji. W takim przypadku właściciel nieruchomości nie jest obowiązany do złożenia nowej deklaracji i uiszcza opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości podanej w zawiadomieniu. Zawiadomienie zawiera pouczenie, że stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego.*

Analiza (...) wykazała wysokość stawki za pojemnik niższą niż dopuszczona ustawa w art. 6k ust. 2a pkt 5 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021r., poz. 888 ze zmianami) – czyli 24,94 zł za pojemnik 120l. Natomiast stawka przyjęta przez Zgromadzenie Związku wynosi 16,20 zł. Dlatego analiza finansowa została sporządzona rzetelnie w oparciu o dostępne dane.